

Брюксел, 20 юли 2026 г.
(OR. en)

12005/26

Междуетноститутуционално досие:
2026/0226 (NLE)

SAN 602
PHARM 135
COVID-19 1
PROCIV 159

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 20 юли 2026 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2026) 406 final

Относно: Предложение за
РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА
относно позицията, която трябва да се заеме от името на
Европейския съюз на първото заседание на Комитета на
държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните
здравни правила (2005 г.)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 406 final.

Приложение: COM(2026) 406 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.7.2026 г.
COM(2026) 406 final

2026/0226 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на първото заседание на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на първото заседание на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.), във връзка с предвиденото приемане на мандата на Комитета и на неговия Подкомитет, който трябва да бъде създаден също по време на заседанието.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Международните здравни правила (2005 г.)

Международните здравни правила („Правилата“) (2005 г.) представляват инструмент на международното право, приет през 2005 г. съгласно член 21 от Устава на Световната здравна организация (СЗО), с който се заменят Правилата, приети през 1969 г. Те влязоха в сила през юни 2007 г. Правилата са правно обвързващи за всички държави — членки на СЗО, както и за Светия престол, Лихтенщайн и Палестина. С Правилата се предоставя всеобхватна правна рамка в областта на световната здравна сигурност и се определят правата и задълженията на страните при справяне със свързани с общественото здраве събития и извънредни ситуации, които имат трансграничен потенциал.

Международните здравни правила от 2005 г. бяха изменени през 2014 г., 2022 г. и 2024 г. Измененията, приети от Световната здравна асамблея на 1 юни 2024 г., които доведоха до най-същественото преразглеждане на инструмента след влизането му в сила, имат за цел да укрепят Международните здравни правила (2005 г.) с оглед на поуките, извлечени от кризата с COVID-19, както и от предишни епидемични взривове. Те са насочени към подобряване на международното сътрудничество и съвместната работа в отговор на заплахи за здравето и осигуряват рамка за засилена подкрепа, за да се гарантира по-стриктно прилагане на Международните здравни правила (2005 г.).

Комисията договори от името на Съюза измененията от 2024 г. на Международните здравни правила (2005 г.) по въпроси от компетентността на Съюза, въз основа на упълномощаване от Съвета, посочено в Решение (ЕС) 2022/451 на Съвета от 3 март 2022 г.¹ На 26 май 2025 г. Съветът прие решение за приканване на държавите членки да приемат, в интерес на Европейския съюз, измененията на Международните здравни правила (2005 г.), които изменения се съдържат в приложението към Резолюция WHA77.17 и са приети на 1 юни 2024 г.²

Съюзът не е страна по Международните здравни правила (2005 г.), тъй като в тях не се предвижда възможност за присъединяване от страна на регионални организации за икономическа интеграция³.

¹ ОВ L 92, 21.3.2022 г., стр. 1.

² ОВ L, 2025/1129, 4.6.2025 г.

³ Следва да се отбележи, че през 2022 г. Комисията беше направила предложение за изменение на член 64 от Международните здравни правила (2005 г.), за да се даде възможност на регионални организации за икономическа интеграция да станат страни по тях. Това предложение не получи съгласието на някои държави — членки на ЕС, и поради това не беше включено в пакета от

Всички държави членки са страни по Международните здравни правила (2005 г.). Нидерландия и Словакия обаче отхвърлиха както измененията от 2022 г., така и измененията от 2024 г. на Международните здравни правила (2005 г.), докато Италия, Чешката република и Австрия⁴ отхвърлиха само измененията от 2024 г.

2.2. Комитетът на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.)

Комитетът на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) е създаден с член 54 bis от Правилата, за да се улесни ефективното им прилагане, по-специално на член 44 относно сътрудничеството, подпомагането и финансирането и на член 44 bis относно Координационния финансов механизъм. Член 54 bis е нов член, въведен с измененията от 2024 г. на Международните здравни правила (2005 г.).

Съгласно член 54 bis, параграфи 1 и 2 на първото си заседание Комитетът следва да създаде подкомитет, който да предоставя технически съвети и да докладва на самия Комитет. Освен това Комитетът следва да приеме с консенсус своя мандат, включително начина, по който Комитетът осъществява дейността си, и мандата на своя Подкомитет.

Съгласно член 54 bis, параграф 4 на първото си заседание Комитетът също така следва да приеме с консенсус мандата на Координационния финансов механизъм, установен с член 44 bis от Правилата, и условията за неговото привеждане в действие и управление. Комитетът може също така да приема необходимите правила за работата със съответните международни органи, които могат да подкрепят функционирането на Координационния финансов механизъм.

Няма предложение за такъв мандат. Първата сесия на Комитета е насрочена за 31 август 2026 г.

2.3. Предвиденият акт на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.)

По време на първото си заседание Комитетът на държавите — страни по МЗП, за прилагането на Международните здравни правила (2005 г.) трябва да приеме своя мандат, включително начина, по който Комитетът осъществява дейността си, както и мандата на своя Подкомитет („предвидените актове“).

Предвижда се мандатът на Комитета и на неговия Подкомитет да обхваща различни въпроси, като организацията и провеждането на заседанията, участието на наблюдатели, изготвянето на дневния ред, представителството или реда и условията за вземане на решения, и като такъв да включва процедурния правилник на Комитета и на неговия Подкомитет.

предложени изменения на Международните здравни правила (2005 г.), представен от Чешката република на СЗО от името на Съюза и неговите държави членки на 30 септември 2022 г.

⁴ Нидерландия, Чешката република и Австрия посочиха, че не са в състояние да приключат вътрешните си процедури за приемане на измененията до момента на влизането им в сила.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

За да подпомогне правилното функциониране на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагането на Международните здравни правила (2005 г.) и на неговия Подкомитет, Съюзът следва да подкрепи приемането на мандат, който предвижда ефикасно, икономически ефективно, прозрачно и нормално функциониране и организация на заседанията на Комитета и на Подкомитета и който позволява участието на Съюза като наблюдател.

Даването на възможност на Съюза да участва като наблюдател в заседанията на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) и на неговия Подкомитет е от особено значение, тъй като Международните здравни правила включват значителен брой разпоредби по въпроси, по които, на основание член 168, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) във връзка с член 6 и член 168, параграф 1 от ДФЕС, Съюзът разполага с компетентност да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки и по отношение на които съществуват правила на Съюза, по-специално в областта на сериозните трансгранични заплахи за здравето съгласно Регламент (ЕС) 2022/2371.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

Комитетът на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила е орган, създаден със споразумение, а именно Международните здравни правила (2005 г.).

Предвидените актове, които Комитетът на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) има за задача да приеме, ще породят правно действие за Съюза съгласно Международните здравни правила (2005 г.).

По-специално те ще определят дали регионални организации за икономическа интеграция като Съюза могат да участват като наблюдатели в Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) и в неговия Подкомитет. Такива организационни актове, определящи участието на Съюза в заседанията на Комитета и Подкомитета, пораждат правно действие по смисъла на член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Освен това мандатът, който трябва да бъде приет от Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.), чиято роля е да улесни ефективното им прилагане, ще определи начина, по който ще бъдат приемани решенията или препоръките. Такива решения или препоръки могат да засегнат тълкуването или прилагането на разпоредбите на Международните здравни правила (2005 г.). В това отношение важна част от тези разпоредби, които са правно обвързващи за всички държави — членки на Съюза, съгласно международното право, попада в областите, по отношение на които Съюзът е упражнил своята компетентност, въз основа на член 168, параграф 5 от ДФЕС във връзка с член 6 и член 168, параграф 1 от ДФЕС, да предприема действия за подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки и по отношение на които съществуват правила на Съюза, по-специално в областта на сериозните трансгранични заплахи за здравето

съгласно Регламент (ЕС) 2022/2371. Комитетът на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) и неговият Подкомитет са компетентни да вземат решения, които могат да окажат влияние върху съдържанието на правилата на Съюза, по-специално върху Регламент (ЕС) 2022/2371. Следователно предвидените актове пораждат правно действие по смисъла на член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Предвидените актове не допълват, нито изменят институционалната рамка на Международните здравни правила (2005 г.).

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

Основната цел и съдържание на предвидените актове са свързани със създаването на структурирана рамка и съответни методи за работа на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) и на неговия Подкомитет.

Целта и обхватът на Международните здравни правила (2005 г.) са *„превенция, готовност, защита, контрол и осигуряване на отговор в областта на общественото здраве при международно разпространение на болести по начини, които са съизмерими и ограничени в рамките на рисковете за общественото здраве и с които се избягва ненужно въздействие върху международния трафик и търговия“*.

Като се имат предвид целите и материалноправните разпоредби на Международните здравни правила (2005 г.), материалноправното основание за предложеното решение е член 168, параграф 5 от ДФЕС, в който се предвижда, че *„Европейският парламент и Съветът, в съответствие с обикновената законодателна процедура [...], могат освен това да приемат насърчителни мерки с цел опазване и подобряване на човешкото здраве, и по-специално за борба с тежките трансгранични проблеми, както и мерки за наблюдение на сериозните трансгранични здравни заплахи, ранното оповестяване в случай на такива заплахи и борбата с тях [...]"*.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 168, параграф 5 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз на първото заседание на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 168, параграф 5 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Международните здравни правила (2005 г.) влязоха в сила през юни 2007 г., а измененията към тях, приети на 1 юни 2024 г. от Световната здравна асамблея, влязоха в сила на 19 септември 2025 г., освен за държавите — страни по МЗП, които отхвърлиха тези изменения.
- (2) Съюзът не е страна по Международните здравни правила (2005 г.), тъй като страни по тях могат да бъдат само държави. Всички държави членки са страни по Международните здравни правила (2005 г.).
- (3) С Решение (ЕС) 2025/1129 на Съвета¹ държавите членки бяха приканени да приемат без резерви, в интерес на Съюза, измененията на Международните здравни правила (2005 г.), приети на 1 юни 2024 г., доколкото Съюзът е приел общи правила относно въпросите, предмет на тези изменения.
- (4) Тези изменения доведоха, наред с другото, до създаването на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) с цел да се улесни ефективното им прилагане.
- (5) Предвижда се Комитетът на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) да приеме на първото си заседание своя мандат, както и мандата на своя Подкомитет.
- (6) Ако бъдат приети, предвидените актове на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) ще породят правно действие за Съюза, тъй като с тях ще се определи дали регионални организации за икономическа интеграция като Съюза могат да участват като наблюдатели в Комитета на държавите — страни по МЗП, и в неговия Подкомитет. Освен това предвидените актове, ако бъдат приети, ще породят правно действие, като определят начина, по който ще се вземат бъдещите решения на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на

¹ Решение (ЕС) 2025/1129 на Съвета от 26 май 2025 г. за приканване на държавите членки да приемат, в интерес на Европейския съюз, измененията на Международните здравни правила (2005 г.), които изменения се съдържат в приложението към Резолюция WHA77.17 и са приети на 1 юни 2024 г. (ОВ L, 2025/1129, 4.6.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1129/oj>).

Международните здравни правила (2005 г.) и на неговия Подкомитет. Решенията и препоръките на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.) и на неговия Подкомитет относно прилагането и тълкуването на Международните здравни правила (2005 г.), и по-специално на изменените разпоредби, за чието приемане беше дадено упълномощаване съгласно Решение (ЕС) 2025/1129 на Съвета, могат да окажат решаващо влияние върху съдържанието на правилата на Съюза, и по-специално върху Регламент (ЕС) 2022/2371 на Европейския парламент и на Съвета², с който се осигуряват рамката и механизмите на равнището на Съюза за координиране и укрепване на предотвратяването, готовността и реакцията при сериозни трансгранични заплахи за здравето с биологичен, химичен, екологичен и неизвестен произход.

- (7) Поради това е целесъобразно да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.), по отношение на мандата на Комитета и на неговия Подкомитет.
- (8) Позицията на Съюза трябва да бъде изразена от държавите членки, представени в Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.), действащи съвместно в интерес на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза на първото заседание на Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.), е да се подкрепи приемането на мандата на посочения Комитет и на неговия Подкомитет, при условие че окончателните текстове отговарят на следните условия:

- а) осигуряват ефикасно, икономически ефективно, прозрачно и нормално функциониране и организация на заседанията на Комитета и на неговия Подкомитет,
- б) позволяват участието на Съюза в Комитета и в неговия Подкомитет като наблюдател.

Член 2

Позицията, определена в член 1, се изразява от държавите членки, представени в Комитета на държавите — страни по МЗП, за прилагане на Международните здравни правила (2005 г.), действащи съвместно в интерес на Съюза.

Член 3

Незначителни технически промени в позицията, определена в член 1, могат да се договарят, без да е необходимо допълнително решение на Съвета.

² Регламент (ЕС) 2022/2371 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. относно сериозните трансгранични заплахи за здравето и за отмяна на Решение № 1082/2013/ЕС (ОВ L 314, 6.12.2022 г., стр. 26, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj>).

Член 4

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател